

Μεγάλο στοίχημα και πρόκληση χαρακτήρισε την αποτελεσματικότερη σύνδεση της επιστημονικής έρευνας & της τεχνολογίας με την παραγωγή ο πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Ν.Τ. Αχαΐας της ΕΕΤΕΜ Φώτιος Κατριβέσης, Ηλεκτρολόγος Μηχανικός Τ.Ε, Μ.Σc, Ph.D, μιλώντας στην εκδήλωση με θέμα “Έρευνα και Υποδομές” που πραγματοποιήθηκε το πρωί του Σαββάτου στο πλαίσιο του 1ου IMPACT 2022.

Το πλήρες κείμενο της ομιλίας του έχει ως εξής:

Η ΕΕΤΕΜ Αχαΐας χαιρετίζει τις εργασίες του 1ου συνεδρίου για την Έρευνα & Τεχνολογία που διοργανώνει το ΙΤΥ, η εφημερίδα ΓΝΩΜΗ, ο ΣΤΕΔΕ και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, θεωρώντας ότι η αποτελεσματικότερη σύνδεση της επιστημονικής έρευνας & της τεχνολογίας με την παραγωγή αποτελεί ένα μεγάλο στοίχημα αλλά και μια πρόκληση που δεν θα έχει μόνο οικονομικό αντίκτυπο, αλλά κοινωνικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Η Έρευνα και η Καινοτομία στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη μιας χώρας αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τον προσδιορισμό του επιπέδου ευημερίας και της ανταγωνιστικότητάς της. Συγκριτική μελέτη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών αναφέρει ότι βελτίωση κατά 1% στην αποδοτικότητα της καινοτομίας συνεισφέρει 2% αύξηση στο ΑΕΠ και 3,8% στην ανταγωνιστικότητα. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ) παρουσιάζει ένα μέτριο ποσοστό καινοτόμων επιχειρήσεων έναντι άλλων ελληνικών περιφερειών, ενώ από τις 203 περιοχές της Ευρώπης των 25, βρίσκεται στην 182η θέση, και αυτό λόγω του υψηλού 58% ποσοστού των καινοτόμων επιχειρήσεων όσον αφορά στις υπηρεσίες. Αντλώντας στοιχεία από την Στατιστική Αρχή, θα παρατηρήσουμε ότι η Περιφέρεια έχει ενεργή συμμετοχή ίση με 4,5% στην Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (ΑΠΑ) της χώρας. Δύο είναι οι κλάδοι που συμμετέχουν με ιδιαίτερα μεγάλη ένταση, ο κλάδος των κατασκευών με συμμετοχή της τάξης του 6% και ο κλάδος της Γεωργίας- Δασοκομίας-Αλιείας με συμμετοχή της τάξεως του 11%. Αν εξαιρεθεί ο κλάδος της μεταποίησης που εμπεριέχει 38 άλλους κλάδους, οι δύο κλάδοι που καταγράφουν τους μεγαλύτερους πολλαπλασιαστές απασχόλησης και εισοδήματος και είναι οι βασικοί κλάδοι που επενδύουν σε έργα υποδομών, είναι ο κλάδος της ενημέρωσης και της επικοινωνίας και ο κλάδος των κατασκευών. Συνεπώς, η ενίσχυση τους θα έχει θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη και στην ενίσχυση της περιφερειακής οικονομίας, αυξάνοντας το περιφερειακό εισόδημα και δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας.

Οι Υποδομές στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

Η Δυτική Ελλάδα βρίσκεται σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με τις υπόλοιπες Περιφέρειες στον τομέα των υποδομών. Όσον αφορά τις Βασικές Υποδομές, παρά την ολοκλήρωση της Ολυμπίας και Ιονίας Οδού, υστερεί σε οδικές υποδομές έναντι των άλλων περιφερειών αλλά και της γενικότερης

ανισότητας μεταξύ της δυτικής και της ανατολικής ηπειρωτικής Ελλάδας. Σχετικά με το σιδηροδρομικό δίκτυο, η ΠΔΕ δεν διαθέτει ακόμα ενεργή σιδηροδρομική υποδομή.

Χαμηλής εμβέλειας χαρακτηρίζονται οι αεροπορικές υποδομές, με μοναδικά σημεία επιβατικής -και μόνο- εξυπηρέτησης τα αεροδρόμια του Αράξου και του Ακτίου. Οι λιμένες Πατρών και Αστακού αποτελούν τα κύρια σημεία θαλάσσιων εμπορικών και επιβατικών μεταφορών, με τις εμπορικές να αποτελούν εξαιρετικής σημασίας πηγή εσόδων και εξωστρέφειας της Περιφέρειας. Ενώ στις Τεχνολογικές Υποδομές, η Δυτική Ελλάδα αντιμετωπίζει σημαντική υστέρηση στη χρήση Πληροφοριακών & Επικοινωνιακών Συστημάτων και Δικτύων, τόσο σε σύγκριση με ελληνικές περιφέρειες, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η σύνδεση έρευνας – παραγωγής προσφέρει προστιθέμενη αξία.

Η καινοτομία απαντάται ως αντικείμενο έρευνας στα πανεπιστημιακά και τεχνολογικά ιδρύματα, αλλά και ως καθημερινή ιδέα που αλλάζει τα δεδομένα. Το μέλλον της ελληνικής οικονομίας θα κριθεί από την ανταγωνιστικότητά της αλλά αφορά και κάτι ακόμα πιο μεγαλόπνοο, τη διαμόρφωση των βάσεων για παραγωγή υψηλής προστιθέμενης αξίας προϊόντων, κατασκευών και υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα αυτό, απαιτούνται θύλακοι – κόμβοι ινστιτούτων με εφαρμοσμένη έρευνα και επιχειρήσεις γύρω τους, ώστε να παραχθούν τέτοια προϊόντα. Τέτοιο κέντρο, μεταξύ πολλών άλλων στην Ευρώπη και την Αμερική, είναι το Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο Αντλερσχοφ στο Βερολίνο, όπου συνυπάρχουν, μία θερμοκοιτίδα νεοφυών εταιρειών (startups), έντεκα ινστιτούτα βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, ένα μιντιακό κέντρο, καθώς και έξι σχολές του Πανεπιστημίου Χούμπολτ.

Η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας αποτελεί τον καθοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη καινοτομιών. Είναι αναγκαία η ενίσχυση της υποδομής των ερευνητικών φορέων για την ανάπτυξη της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στα ΑΕΙ, ΑΤΕΙ και Ινστιτούτα και την διάχυση των παραγόμενων προϊόντων έρευνας και εφαρμογής στις τοπικές επιχειρήσεις. Στην ΠΔΕ βρίσκονται μερικά από τα σημαντικότερα ερευνητικά ιδρύματα της χώρας τα οποία παρέχουν τις απαραίτητες υπηρεσίες και υποδομές. Ειδικότερα, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Πανεπιστήμιο Αγρινίου, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, τα ΑΤΕΙ Πατρών και Μεσολογγίου, τα Ερευνητικά Ινστιτούτα ΕΙΧΗΜΥΘ, ΙΤΥ, ΙΝΒΙΣ, ΕΘΙΑΓΕ, το Πανεπιστημιακό Ερευνητικό Κέντρο του Π.Π. με εννέα Ερευνητικά Ινστιτούτα, καθώς και το Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, ασκούν σημαντική δραστηριότητα στον τομέα της Έρευνας και Τεχνολογίας αλλά και στην προώθηση της επιχειρηματικότητας στην Περιφέρεια.

Απαιτείται όμως μια σαφής και αμερόληπτη τοποθέτηση, ώστε η έρευνα να τεθεί στο κέντρο της οικονομικής ζωής και να συνδεθεί με επικερδείς επιχειρήσεις, οι οποίες θα μπορούν να δίνουν εμπορικό χαρακτήρα στα αποτελέσματα της έρευνας και να κάνουν απευθείας παραγγελία για καινοτομικά προϊόντα. Από στατιστική έρευνα προέκυψε ότι οι περισσότερες επιχειρήσεις καινοτομούν για να ικανοποιήσουν ήδη δημιουργημένη ζήτηση και όχι στη βάση προσδοκώμενης ζήτησης από την καινοτομία. Φαίνεται συνεπώς να αποφεύγουν να εμπλακούν σε ανάπτυξη καινοτομίας αν δεν διαφαίνεται εξασφαλισμένη ζήτηση, όπως επίσης, δεν

διαθέτουν οργανωμένο τμήμα Έρευνας & Ανάπτυξης και δεν συνάπτουν ερευνητικές σχέσεις με ερευνητικά κέντρα. Το γεγονός αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι καινοτομούν περιστασιακά και οι καινοτομίες που εφαρμόζουν είναι χαμηλού επιπέδου, αφορώντας κυρίως απομιμήσεις, αντιμετώπιση καθημερινών προβλημάτων, κ.λπ.

Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Τα μεγαλύτερα προβλήματα της Έρευνας & Τεχνολογίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εντοπίζονται στις δράσεις ενεργοποίησης του ιδιωτικού τομέα τόσο ως προς την εκδήλωση ουσιαστικού ενδιαφέροντος, όσο και ως προς τα αποτελέσματα και το βαθμό αξιοποίησης τους στην παραγωγική διαδικασία που είναι και ο τελικά επιδιωκόμενος στόχος. Ένα από τα εργαλεία που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό είναι το Διεθνές Πρότυπο ISO 56002:2019 «innovationmanagementsystem», το οποίο έχει υιοθετηθεί και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης.

Η βελτίωση των απαραίτητων συνθηκών για την εξισορρόπηση μιας προβληματικής Περιφέρειας με αυτά τα χαρακτηριστικά, πρέπει να συνδυαστεί με τους απαραίτητους πόρους, με τον απαραίτητο στοχευμένο στρατηγικό σχεδιασμό και με την ταχύτητα που απαιτείται. Η διεθνής εμπειρία δείχνει

ότι μια Περιφέρεια, για να είναι ανταγωνιστική μέσα στο σύστημα της παραγωγής – αξιοποίησης της γνώσης και της τελικής μετατροπής της σε οικονομική και κοινωνική ευημερία, θα πρέπει να συγκεντρώνει μια σειρά από παραμέτρους – κλειδιά, όπως:

1. Την ύπαρξη κατάλληλης υποδομής για την παραγωγή και αξιοποίηση της γνώσης (όπως Πανεπιστήμια και ερευνητικά και τεχνολογικά κέντρα) αλλά και ενδιάμεσους μηχανισμούς διάδοσης και αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας και υποστήριξης της καινοτομίας, τεχνολογικά πάρκα, γραφεία διαμεσολάβησης, κ.λπ.
2. Την ύπαρξη παράλληλα, αποτελεσματικών δικτύων που προωθούν την αύξηση της ζήτησης για νέα γνώση, μιας στενής δηλαδή συνέργειας και συνεργασίας με τον παραγωγικό ιστό και τις επιχειρήσεις, μεμονωμένα ή ομαδικά.

Η καινοτομία στην Δυτική Ελλάδα φαίνεται να υστερεί σημαντικά σε,

1. Δαπάνες για Έρευνα & Ανάπτυξη,
2. Δαπάνες για εκσυγχρονισμό ως ποσοστό του κύκλου εργασιών,
3. Καινοτομικές συνεργασίες με Τριτοβάθμια Ιδρύματα και Ερευνητικά Ινστιτούτα,
4. Εξειδικευμένο προσωπικό και Δια βίου μάθηση,
5. Κεφάλαια Επιχειρηματικού Κινδύνου και επιχορήγηση από το δημόσιο.

Σκοπός της ΕΕΤΕΜ είναι να συνδράμει με κάθε τρόπο τους μηχανικούς ΤΕ που ασχολούνται, τόσο με την έρευνα σε αναπτυξιακές εταιρίες, όσο και με την εφαρμογή καινοτομιών σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα και κυρίως στη βιομηχανία, αλλά και να ενισχύσει την ερευνητική προσπάθεια και την εφαρμογή της τεχνολογίας σε κρίσιμους τομείς της τεχνικής ανάπτυξης. Προς το σκοπό αυτό θα επιδιωχθεί να βρει αντίκρισμα και στην ΠΔΕ, η συγχρηματοδότηση ερευνητικών προγραμμάτων από επιχειρηματικούς φορείς έτσι ώστε να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των μελετών, προωθώντας:

1. Τη συνεργασία των μηχανικών ΤΕ με τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους στην έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη, καθώς και στην προώθηση της καινοτομίας στις επιχειρήσεις (με έμφαση στον κατασκευαστικό τομέα, την ενέργεια και τη βιομηχανία).
2. Τη στοχευμένη συμβουλευτική και τεχνική στήριξη με σκοπό τη σύναψη συμφωνιών παραχώρησης δικαιωμάτων σε υπάρχουσες επιχειρήσεις ή τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων (τεχνοβλαστών).

Στην κατεύθυνση αυτή η ΕΕΤΕΜ θα αναλάβει πρωτοβουλίες και για μια σειρά υποστηρικτικών λειτουργιών και διαδικτύωσης των μηχανικών ΤΕ, ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στον καταγισμό των πληροφοριών και των εξελίξεων, αλλά και στις απαιτήσεις του ανταγωνισμού και με συμμετοχή εκπροσώπων της βιομηχανίας, των επιχειρήσεων και των οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα, των ερευνητικών κέντρων και των Ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Εφημερίδα Γνώμη Υπεύθυνη ενημέρωση Δημοσιεύθηκε στις 19 Ιουνίου 2022 13:17